

ліз рентабельності вкладень, наприклад, не відіграє практично жодної ролі в системі стратегічного управління витратами, яка застосовує довгострокові перспективи в поглядах на собівартість продукції [1].

Правильний вибір моделі обліку витрат можна віднести до одного з найважливіших рішень, яке повинен прийняти керівник сучасної фірми. Важливість цього рішення зростає у міру збільшення розмірів компанії: якщо фірма порівняно невелика, то її конкурентними перевагами в першу чергу є здатність підстроюватися під клієнтів, гнучкість і індивідуальність підходу. Нехтування витратами не буде критичною помилкою, але знизить прибуток. Але що більша фірма, то більше її переваги стають внутрішніми, ніж зовнішніми. Велика фірма, чисто фізично не може пристосуватися до кожного клієнта. А, отже, перевага – у лідерстві за витратами. Та компанія, яка найефективніше управляє своїми витратами, має більше шансів виграти в конкурентній боротьбі.

Список використаних джерел:

1. Савчук В.П. Стратегическое управление издержками / В.П. Савчук // «&.СТРАТЕГИИ». – 2002. – № 3. – С. 12-16.
2. Папінко В.З. Розвиток контролінга як об'єктивна необхідність вдосконалення управління // Наукові записки: Збірник наукових праць кафедри економічного аналізу. – Випуск 15.– Тернопіль: Економічна думка, 2006.– С. 297-300.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Михайлишин Н.П.

*Гарбуз Сергій,
студент групи РКзм-52*

ОБЛІК НЕОБОРОТНИХ МАТЕРІАЛЬНИХ АКТИВІВ

Необоротні матеріальні активи – принципово необхідний елемент здійснення господарської діяльності. Пов'язане це не тільки з їх здатністю формувати нову вартість, але й можливістю суттєво впливати на решту чинників виробництва, в тому числі й на прийняття управлінських рішень.

Значну частку у складі необоротних активів підприємств, як правило, займають основні засоби. Від їх якості, вартості, технічного рівня, ефективності використання багато в чому залежать кінцеві результати діяльності підприємства: випуск продукції, її собівартість, прибуток, рентабельність, стійкість фінансового стану.

Облік необоротних матеріальних активів ґрунтується на їх визнанні та економічній класифікації. Ніщо не може бути відображено в обліку перш, ніж воно буде кваліфіковано за певними правилами. Так, щоб матеріальний актив було визнано основним засобом, він повинен відповідати певним критеріям, зміст яких викладено в МСБО-16 «Основні засоби». Отже, основними засобами можна вважати активи тоді, коли:

- існує ймовірність того, що в майбутньому підприємство отримає економічні вигоди, пов'язані з цим активом;
- вартість активу для підприємства можна достовірно визначити. [1, с.357]

Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 7 «Основні засоби» визначає, що до основних засобів відносяться матеріальні активи, які підприємство утримує з метою використання їх у виробництві або постачанні товарів, надання послуг, здавання в оренду іншим особам або для здійснення адміністративних і соціально-культурних функцій, очікуваний строк використання (експлуатації) яких більше одного року (або операційного циклу, якщо він довший за рік). [2].

Важливим моментом для обліку необоротних матеріальних активів є процес переоцінки, від чого залежить реальність інформації, яку відображають у фінансовому обліку і звітності. Одним із основних етапів проведення переоцінки є встановлення справедливої вартості об'єкта, яка буде прийнята за його нову залишкову вартість. Проблемним є визначення справедливої вартості для об'єктів, що знаходяться в експлуатації і частково зношені. Найбільш вдалі методи переоцінки – методи, що використовуються у міжнародній практиці – затратний, порівняльний, доходний. Відповідно до цього рекомендуємо застосовувати затратний метод, який ґрунтується на принципі заміщення. Застосування затратного методу полягає у розрахунку витрат на відновлення оцінювальних активів за вирахуванням усіх форм зносу, знецінення і старіння.

У процесі створення необоротних матеріальних активів потрібно окремо обліковувати витрати на дослідження і витрати на розробку, що пов'язано з особливостями їх включення до складу первісної вартості. Проблема полягає в тому, що в процесі створення об'єкта необоротних матеріальних активів, часто неможливо вести облік витрат на розробку окремо від обліку витрат на дослідження. Крім того у національних положеннях бухгалтерського обліку не наводиться розширений перелік витрат на дослідження і витрат на розробку, а лише обмежуються їх визначенням. Для вирішення даної проблеми запропоновано використовувати перелік зазначених витрат, які подаються

у Міжнародних стандартах бухгалтерського обліку. З метою виокремлення даних витрат необхідно процес створення необоротних матеріальних активів поділити на дві стадії: фаза досліджень і фаза розробок. Якщо ці дві стадії не можуть бути виокремлені одна від одної, то витрати на здійснення цих робіт вважаються тільки дослідницькими.

При відображенні в обліку витрат на поліпшення необоротних матеріальних активів, необхідно визначити вплив даних поліпшень об'єкта на первинно очікувані вигоди від його використання, оскільки від цього залежить порядок відображення зазначених витрат. Дані витрати збільшують первісну вартість (якщо збільшуються первинно очікувані вигоди від об'єкта, що використовується) або ж відображаються у складі витрат звітного періоду.

Важливим моментом у раціональній організації обліку необоротних матеріальних активів є науково обгрунтована їх класифікація за основними економічними і технічними ознаками. Правильне віднесення об'єктів необоротних матеріальних активів до відповідної групи має істотне значення для ведення обліку, оскільки від цього залежатиме метод нарахування амортизації.

З сказаного можна зробити висновок, що роль необоротних матеріальних активів у господарській діяльності підприємства є надзвичайно важлива, оскільки основні засоби – один з головних компонентів виробничої діяльності будь-якого підприємства. Правильність класифікації і визначення вартості необоротних матеріальних активів має істотне значення для ведення обліку. Стан основних засобів підприємства визначає його технічний та технологічний рівень, а також продуктивність праці.

Список використаної літератури:

1. Бухгалтерський управлінський облік: підр. [для студ. спеціальності «Облік і аудит» вищ. навч. закл.] / [Ф.Ф. Бутинець, Т.В. Давидюк, З.Ф. Канурна та ін.]; за ред. проф. Ф.Ф. Бутинця. – [3-тє вид. перероб. і доп.]- Житомир: Рута, 2005. – 480 с.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні» № 996-14 від 16.07.1999 року // Баланс. – 2000. – лютий – С. 3.
3. Бакун Ю. Бухгалтерський та податковий облік переоцінки ОЗ / Ю. Бакун // Галицькі контракти. Дебет-Кредит, 2006. -№15.- С.16.
4. Іванов Ю. Необоротні активи та доходи громадян-підприємців. / Ю. Іванов //Бухгалтерія. Газета української бухгалтерії.- 2007.- № 38.- С. 19.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Данилюк І.В.